

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8519200685
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8519200685.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a Mgr. Miloša Koleka v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanej X. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. č. XX, XXX XX W., o zaplatenie 199,55 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 8Csp/46/2019-88 zo dňa 19.12.2019 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Súd žalobu zamietá.

II. Súd nepriznáva žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.“

V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovanou zmluvu o kreditnej karte, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úverový rámec, z ktorého čerpala.

Bol toho názoru, že túto zmluvu je potrebné posúdiť ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Vychádzal pritom z povahy zmluvných strán, keď právny predchodca žalobcu konal v rámci predmetu svojho podnikania, kým žalovanej bol úverový rámec poskytnutý ako fyzickej osobe, nepodnikateľovi. Táto skutočnosť ani nebola sporná.

Ďalej uviedol, že v danom prípade ide o právo vyplývajúce zo zmluvy o úvere poskytnutého bankou, ktoré bolo postúpené tretej osobe, čiže v tomto prípade aktívna legitímácia úzko súvisí so splnením podmienok upravených v § 92 ods. 8 Zákona o bankách (ďalej len „ZoB“).

Mal za preukázané omeškanie žalovanej dlhšie ako 90 dní ku dňu postúpenia pohľadávky Pokiaľ ide o splnenie druhej podmienky - výzvy pred postúpením pohľadávky, žalobca predložil k svojmu vyjadreniu výzvu zo dňa 17.10.2016 a list zo dňa 11.09.2016, ktorými podľa jeho názoru preukázal splnenie podmienky písomnej výzvy pred postúpením pohľadávky banky.

Poznamenal, že je pravdou, že v § 92 ods. 8 ZoB nie sú bližšie špecifikované obsahové náležitosti výzvy pre dlžníka, z citovaného ustanovenia a z logiky veci je však potrebné vyvodit', že ide o písomnú výzvu na úhradu dlhu, s ktorou je dlžník v omeškaní, ktorá je minimálne preukázateľne odoslaná na adresu dlžníka. Doručenie alebo aspoň odoslanie ani jednej z týchto listín však žalobca nepreukázal, teda nebolo preukázané, že by sa niektorá z nich mohla dostať do dispozičnej sféry žalovanej.

Keďže v konaní nebolo preukázané, že žalobca platne nadobudol pohľadávku uplatnenú v tomto konaní od jeho právneho predchodcu, žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, v ktorom okrem iného uviedol, že zastáva názor, že pokiaľ súd považoval skutkové tvrdenia strán sporu za sporné, potom mal obligatórnu povinnosť v zmysle § 297 CSP (a contrario) nariadiť vo veci pojednávanie. Zároveň namietal, že v konaní bolo podľa jeho názoru celkom nesporne preukázané, že pred postúpením pohľadávky postupca dodržal všetky podmienky, ktoré mu ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB ukladá. Uviedol, že v konaní bolo preukázané, že žalovaná bola v omeškaní so splnením svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, a to napriek písomnej výzve banky. Poukázal na to, že v konaní tvrdil a tvrdí, že žalovaná bola postupcom niekoľkokrát vyzvaná na úhradu omeškaných splátok úveru, a to okrem iných výziev aj výzvou zo dňa 17.10.2016 a výzvou zo dňa 11.09.2016. Mal za to, že žalovaná v konaní žiadnym spôsobom tvrdenia žalobcu ohľadom doručenia predmetných výziev nepoprela. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 Civilného sporového poriadku ho zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 Civilného sporového poriadku ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania, ktoré aj vyčíslil.

3. Žalovaná sa k doručenému odvolaniu žalobcu v súdom stanovenej lehote, ale ani do dnešného dňa písomne nevyjadрила.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

5. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie žalobu na zaplatenie žalovanej sumy zamietol, z dôvodu nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu v dôsledku nesplnenia zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky voči žalovanej na žalobcu.

6. Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

7. Zásadnou otázkou, ktorú bolo potrebné v predmetnom konaní vyriešiť, je otázka, či boli splnené zákonné podmienky na postúpenie tzv. bankovej pohľadávky. Zákon o bankách totiž nad rámec pravidiel cesie v Občianskom zákonníku sprísňuje pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty.

8. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve (3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako najvyššia súdna autorita v oblasti interpretácie a aplikácie zákonov v rozsudku sp. zn. 7Cdo/26/2017 z 28.3.2018, aj v uznesení sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24.4.2018 zhodne konštatoval, že podmienky § 92 ods. 8 veta prvá Zákona o bankách sú zákonnými podmienkami platného postúpenia pohľadávky banky, nie úpravou, s nedodržaním ktorej je spojené porušenie bankového tajomstva.

10. Ustanovením § 92 ods. 8 Zákona o bankách sa sledovalo sprísnenie postúpenia cesie bankovej pohľadávky zo sféry kontrolovanej centrálnou bankou a umožniť dlžníkovi, ktorý poruší zmluvné

podmienky, aby v primeranom čase vykonal nápravu a zotrval vo vzťahu s bankou, s ktorou dojednal finančnú službu („Toto právo banka nemá, ak klient uhradil omeškaný peňažný záväzok ešte pred postúpením pohľadávky...“). Záonné podmienky akými sú napr. postúpenie iba splatnej pohľadávky, písomná výzva, 90 dňová lehota nepodporuje záver, že by hlavným cieľom sprísnenia cesie bankovej pohľadávky bola ochrana bankového tajomstva.

11. V zmysle uvedeného ustanovenia je daná možnosť postúpenia pohľadávky aj bez súhlasu klienta, musia však byť naplnené všetky tri predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky. Práve v nevyžadovaní súhlasu klienta je potrebné vidieť prelomenie bankového tajomstva. Jednou z podmienok prípustnosti jeho porušenia (okrem nepretržitého omeškania klienta viac ako 90 kalendárnych dní a splatnosti pohľadávky) je písomná výzva adresovaná dlžníkovi pred postúpením pohľadávky.

12. Písomná výzva banky klientovi je druhým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky, alebo jej časti na inú osobu.

13. Z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že žalobca síce v konaní predložil výzvu jeho právneho predchodcu zo dňa 17.10.2016 (č. I. 73 spisu) adresovanú žalovanej (doručenie však nebolo dokladované), ktorá sa týkala splácania dlhu vo výške 326,15 eura s príslušenstvom ku dňu 30.09.2016, avšak predmetom konania je nárok na zaplatenie pohľadávky žalobcu voči žalovanej vo výške 199,55 eura s príslušenstvom. Žalobca zároveň predložil list právneho predchodcu žalobcu zo dňa 11.09.2016 označený ako „Zníženie Celkového úverového rámca na nulu a výpoveď Zmluvy o Kreditnej karte“, ktorého doručenie taktiež nebolo nijakým spôsobom dokladované.

14. Na základe uvedeného má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie správne uzavrel, že žalobca nepreukázal, že by jeho právny predchodca vyzval žalovanú akýmkoľvek spôsobom na splnenie jej záväzku zo zmluvy o Kreditnej karte vo výške žalovanej sumy. Žalobca teda nepreukázal, že pohľadávka voči žalovanej bola v čase jej postúpenia na žalobcu dňa 21.05.2018 spôsobilá na postúpenie v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách.

15. Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že v danom prípade nebola zachovaná zákonom stanovená 90 dňová lehota nepretržitého omeškania žalovanej ako dlžníka medzi výzvou a samotným postúpením pohľadávky.

16. Banka neposkytla žalovanej dostatočný priestor na vykonanie krokov voči „svojej“ banke na zotrvanie s ňou vo vzťahu. Splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie splatných pohľadávok teda nebolo preukázané. Zmyslom a cieľom ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách bolo dosiahnuť stav, aby mal dlžník dostatok času na vykonanie opatrení zotrvať na vzťahu so „svojou“ bankou a tak zotrvať aj vo sfére kontrolovanej Národnou bankou Slovenska.

17. Pokiaľ sa týka odvolacej námietky žalobcu, že ak súd prvej inštancie považoval skutkové tvrdenia žalobcu ohľadom doručenia výziev na úhradu dlhu žalovanej zo strany jeho právneho predchodcu, pred postúpením pohľadávky za sporné, potom nemohol vo veci rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, odvolací súd uvádza, že dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, a z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Žalobca má v prvom rade povinnosť tvrdenia. Na podporu svojho tvrdenia v zmysle ustanovenia § 132 CSP je žalobca povinný označiť dôkazy, ktoré podľa jeho názoru môžu prispieť k objasneniu veci a zároveň je povinný ich k žalobe pripojiť, ak to ich povaha pripúšťa.

V ustanovení § 185 CSP je zavedený princíp formálnej pravdy, čo znamená, že súd pri rozhodovaní vychádza výlučne z dôkazov, ktoré mu navrhli strany sporu. Súd sa tak nemusí dostať k úplnému zisteniu pravdy, vzhľadom na to, že si o spore môže urobiť svoj obraz iba v rozsahu, v akom mu ho vykreslia strany sporu svojimi tvrdeniami a súvisiacimi dôkazmi. Dôraz sa kladie na procesnú diligenciu strán sporu, čoho dôsledkom je obmedzenie dôkaznej iniciatívy súdu a jej presun takmer bezvýhradne na strany sporu.

Odvolací súd zároveň poukazuje na nález Ústavného súdu SR III. ÚS 402/08 z 17.03.2009 podľa ktorého „je na uvážení konajúceho súdu, či bude predstreté argumenty považovať za podstatné, a ako také ich predloží ku konfrontácii druhej strane, pričom konajúci súd popri rovnosti účastníkov konania musí totiž zaručiť aj plynulosť a rýchlosť konania, čo predpokladá selekciu len podstatných argumentov, ktoré bude súd predkladať na vyjadrenie protistrane“.

18. Žalobca neunesol dôkazné bremeno a pokiaľ súd prvej inštancie pre uvedený dôvod žalobu zamietol, je jeho rozhodnutie správne, keďže neboli preukázané zákonné podmienky platného postúpenia pohľadávky banky.

19. Keďže žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách (výzva banky adresovaná dlžníkovi pred postúpením pohľadávky), postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné, a to s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka.

S ohľadom na túto skutočnosť odvolací súd dospel k záveru, že žalobca nie je nositeľom práva, ktoré bolo predmetom postúpenia a žalobcom uplatnené v tomto konaní, preto mu nie je možné toto právo priznať.

20. Majúc na zreteli uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd žalobu zamietol a v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP.

21. V odvolacom konaní nebol žalobca úspešný. Naopak fakticky plne úspešná bola žalovaná, ktorej vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná bola v odvolacom konaní pasívna, k odvolaniu sa nevyjadrila, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila, a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli, preto odvolací súd rozhodol tak, že náhradu trov odvolacieho konania žalovanej nepriznal.

22. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané

opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.